

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२२

सत्र – ४

विषय:- भारतातील स्थानिक स्वराज्य शासनसंस्था (भाग -२) (PC – 402)

दिनांक : २६/१२/२०२२

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते दु. ४.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)

- १.१ महानगरपालिकेच्या समित्यांसंबंधी चर्चा करा.
- १.२ नगरपालिकांच्या कार्याची चर्चा करा.
- १.३ छावणी मंडळाची रचना, वैशिष्ट्ये, कार्ये विशद करा.
- १.४ स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील आर्थिक नियंत्रणे विशद करा.
- १.५ स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील त्रुटींची चर्चा करा.
- १.६ स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या यशाचे विवेचन करा.

प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)

- २.१ स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या सुधारणेसाठी उपाय लिहा.
- २.२ स्थानिक स्वराज्य संस्थांवरील विधिमंडळाचे नियंत्रण स्पष्ट करा.
- २.३ एकल उद्देशीय मंडळांची माहिती सांगा.
- २.४ नगरआयुक्ताच्या महानगरपालिकेतील भूमिकेची चर्चा करा.

प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)

- ३.१ महापौर
- ३.२ नगरपंचायत
- ३.३ स्थानिक स्वराज्य संस्थातील स्त्रियांचा सहभाग
- ३.४ स्थानिक स्वराज्य संस्थांवरील न्यायालयीन नियंत्रण

Translation in English

Sub: Local Self Government in India (Part - II) (PC-402)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
 - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Explain the Committees in Municipal Corporation.
- 1.2 Explain functions of Municipalities.
- 1.3 Explain structure, functions and features of Cantonment Board.
- 1.4 Write about financial control of state government on local self government.
- 1.5 Discuss about demerits of Local Self Government Institutions.
- 1.6 Explain merits of Local Self Government Institutions.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Write suggestions for improvements in Local Self Government.
- 2.2 Explain control of state legislature on local self government.
- 2.3 Write about Single Purpose Agencies.
- 2.4 Write the role of Municipal Commissioner.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Mayor
 - 3.2 Nagar Panchayat
 - 3.3 Women participation in local self government.
 - 3.4 Judicial control on local self government institutions.
-